

י' אדר א' ה'תשע"ו 19.2.16

מגזין מס' 368

שבת פרשת תצוה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

הפתיח הלבוי

כשהדומם יתחיל לדבר...

בקשר ל"עתיד לבא" נאמר: "אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה".
 עתה מחריש ה"דומם". דורכים עליו - והוא שותק. אך יבא זמן בגילויים
 שבעתיד, והדומם יתחיל לדבר, לספר, ויתבע: אם תוך כדי הליכה לא
 הרהרו או שוחחו בדברי תורה - מדוע דרכו עליו?!
 האדמה עליה דורכים ממתינה אלפי שנים, מאז ששת ימי בראשית -
 כאשר בינתיים דורכים עליה כמה ברואים בעלי חיים כו' - שתדרוך שם
 כף רגלו של יהודי, שני יהודים, וישוחחו בדברי תורה. ובאם לאו -
 אומרת היא: הרי אתה כמו בהמה!

(מעובד על פי ה'יום-יום' ט"ו אדר א')

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור ידופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 21:15 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30, תפילת ערבית בשעה 21:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

מרבנים בשמחה – כל השנה

חסיד אחד כתב ל'צמח צדק' שקשה לו להגיע לידי שמחה. השיב לו הרבי: המחשבה, הדיבור והמעשה (שלושת 'לבושי' הנפש) הם העיקר בהנהגת האדם, ובהם נתונות לו הבחירה והרשות לחשוב, לדבר ולעשות כרצונו. אדם צריך לשמור על מחשבתו, לחשוב רק מחשבות משמחות; עליו ליזהר מלדבר בעניני עצבות ומרה שחורה; ויש לו להתנהג כאילו הוא מלא שמחה בלב, להראות תנועות שמחות (אף שעדיין אין הוא מרגיש בלבו שמחה כזאת). ואז סופו להיות כן באמת (איגרות קודש שלו עמ' שכג).

בימי הבעש"ט התגורר בעיירה ליובאוויטש יהודי שהיה מהדמויות הבולטות בעיירה, וכינויו – רבי ישראל השמח. הוא היה נוהג לומר: "מצוה בלא כוונה כגוף בלא נשמה. מהי כוונת המצוה? שהמצוה באה מהציווי 'אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים' – הבורא ברוך הוא, המוציא והמחלץ את האדם מכל מיני בוץ. ואם אני, ישראל'יק, אין ואפס, זכיתי לקיים ציווי של הא-ל היחיד יתברך, הרי עליי לקפוץ ולרקוד מרוב שמחה" (ליקוטי דיבורים א עמ' קטו).

כך ירקדו כשיבוא המשיח

שמחה אין פירושה חלילה קלות ראש. אומר רבנו הזקן: "גם בעבודה מתוך קבלת עול צריכה להיות מורגשת שמחת הנפש, על שזכה להיות עובד ה'" (ספר המאמרים תש"ט עמ' 206). "כ"ק אדמו"ר הרש"ב אמר: "יש אשר עובד ה' עושה חשבון צדק על מצבו הרוחני, ומוצא את חסרונותיו ומחליט לתקנם; אבל הוא בשמחה ומרגיש סיפוק פנימי, שכן הכרת האמת והחלטת התיקון מביאות שמחה ונעימות" (אגרות קודש אדמו"ר הרי"צ כרך ד, עמ' ט). בחגיגת שבעת ימי המשתה של אדמו"ר הרש"ב

נכתב בשולחן ערוך "משנכנס אדר מרבנים בשמחה", אבל חסידים שמחים כל ימות השנה. הבעש"ט אומר (הוספות לכתר שם טוב סימן קס"ט): "השמחה, על ידי הבחנת הטוב והמשמח שבכל דבר, נחשבת בעיני החסידים למצוה מדאורייתא".

כותב כ"ק אדמו"ר הרי"ץ: "שני דברים מעולם לא חסרו אצל חסידים – שמחה וידידות. שתי אלה הן תכונות חסידיות, ולעולם הן קיימות במהותן ובמציאותן, אלא שלפעמים הן מתעלמות וצריכים לגלותן" (איגרות קודש כרך ה, עמ' רמו).

החסידים הראשונים היו אומרים: "חסיד הוא כדור של שמחה וכדור של אש" (ספר השיחות תש"ג עמ' 6). "כ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק' אמר: "שמחה של מצוה ושיר, מבטלים את כל הדינים והקטרוגים – ברוחניות ובגשמיות" (איגרות קודש שלו עמ' שסח). לחסיד שהתאונן על עצבות הפוקדת אותו, השיב ה'צמח צדק': פליאה גדולה היא, כאשר יהודי אומר בשחרית 'שלא עשני גוי', צריך הדבר לספק לו שמחה לכל היום, בזכרו שהוא יהודי (מגדל-עז עמ' רי"א).

לקפוץ משמחה

אדמו"ר הרי"ץ מספר באחת משיחותיו (ספר השיחות תש"א עמ' 50) על שני חסידים שחיו בעיר אחת: ר' יוסף, בר דעת גדול ומשכיל בחסידות, שהיה בעל מרה שחורה בטבעו, תמיד מהורהר, והיה מתרכז שעות בענין של חסידות. ור' אברהם המלמד, שהיה תמיד שמח. פעם, אחרי התפילה, שאל ר' יוסף את ר' אברהם: מה אתה שמח? ענה ר' אברהם: כל כך הרבה שעות אתה כבר חושב, ועדיין לא הגעת אל התכלית. הלוא מלוא כל הארץ כבודו וצריכים להיות בשמחה!

רקדו חסידים בגן שלפני בית אביו, הרבי מהר"ש, ונוצרו יהודים בחוצות קריה כשיבוא המשיח!" (ליקוטי דיבורים עשרות מעגלים. באותה שעה ישב הרבי מהר"ש ליד חלון חלק א, עמ' לד).

ביתו והביט לעבר הגן. נענה ואמר: "הנה, כך ירקדו

(מתוך האתר chabad.org.il)

מאז התייסדות החסידות, היתה השמחה אבן יסוד בהווייה החסידית. אך בשנים האחרונות הרבי שם דגש על כך שצריכים להיות בשמחה מיוחדת בתור הכנה וזירוז לגאולה השלימה.

בשיחת שבת פרשת תצא תשמ"ח הביע הרבי תמיהה מה עוד אפשר לעשות לזירוז הגאולה? מסקנתו של הרבי היתה, ש"הדבר שעדין לא עשו בשביל להביא את המשיח הוא - עבודת השמחה הרצויה בשביל להביא את המשיח. נוסף לכך ששמחה פורצת כל הגדרים, גם גדרי הגלות, יש בשמחה סגולה מיוחדת להביא את הגאולה..."

והרבי הבהיר, שאין בכוונתו רק לעשיית מצוות מתוך שמחה - אלא מדובר "על השמחה כשלעצמה, שמחה בטהרתה, עבודה של שמחה לשם מטרה ותכלית של ביאת המשיח... והשמחה תביא את המשיח".

ואם יבוא מישהו וישאל: אם השמחה מסוגלת לזירוז הגאולה, מדוע לא שמענו על כך בדורות האחרונים? מדוע אף אחד מגדולי ישראל לא עורר על כך? הרבי התייחס אף לשאלה זו, והסביר, שבגלל קשיי הגלות, לא היו ליהודים את הכוחות לשמוח שמחה טהורה ואמיתית. רק כעת, בגלל שמוכרחים להביא את הגאולה על ידי שמחה - לכן, "נותנים כוחות מיוחדים שיוכל להיות ענין השמחה בטהרתה".

וסיים הרבי: "שבמקום אריכות הדיבור והשקלא וטרייא כו', יתחילו במעשה בפועל: לצאת בקריאה והכרזה על דבר הוספה מיוחדת בשמחה, כדי להביא את המשיח, ובוודאי שעל ידי זה יביאו את המשיח בפועל ממש, ובזריזות הכי גדולה, לא עיכבן כהרף עין", ואדרבא - ינסו ויוכחו!!".

(מתוך האתר chabad.info)

הסיפור השבועי

התפילין והזכרונות

מענדל. נולדתי בשידלובצה שבפולין. כשחגגתי בר מצוה, לקח אותי אבי אל האדמו"ר רבי יחזקאל מאוסטרובצה הי"ד, והוא הניח עליי את התפילין. מיד לאחר מכן פרצה המלחמה הנוראה".

הרב קנר הסיק כי אירועי השואה גרמו ליהודי להתרחק מן היהדות. ואמנם, כשנשאל למקום מגוריו נקב בשכונה שכמעט אין יהודים גרים בה.

באותו רגע צלצל הטלפון סמוך למיטתו של מאיר מענדל. כשהרים את השפופרת קרא בשמחה: "אה, מיסטר בליצ'ר, מה שלומך? תודה שאתה מתקשר אליי. מצבי הוטב. בחדרי נמצאים יהודים דתיים. אחד בא להניח תפילין עם חולה יהודי..."

השם בליצ'ר העיר במחו של הרב קנר זיכרון עמום. לפתע נזכר. בליצ'ר היה מכר של דודו, ולפני ארבעים שנה היגר מאנטוורפן שבבלגיה לטורונטו. הייתכן שזה המטלפן?

אף על פי שהסיכויים היו מועטים, העז ואמר למאיר מענדל: "אנא אמור למיסטר בליצ'ר שאחינו של יונה שרייבר נמצא כעת לידכם!".

ההימור היה נכון. האיש מעברו השני של הקו שמח לקבל אה דרישת השלום. כעת כבר הרגיש מאיר מענדל קרבה רבה יותר אל הרב קנר. הלוא יש להם מכר משותף...

כשהסיר ר' פינחס את התפילין ביקש מידידו להתקרב אליו ולחש באוזנו: "נראה לי שהיהודי הזה לא הניח תפילין מאז בר המצוה שלו. הצע לו להניח תפילין".

הרב קנר עשה כדבריו אך מאיר מענדל סירב בנימוס. "אחשוב על כך, אם אשנה את דעתי – אודיע לך", אמר.

מצב רוחו היה שפוף למדיי. כמה שבועות קודם לכן מעד ונפל, וסבל משברים בגופו. נוסף על כך סבל מעוד בעיות רפואיות, בשל גילו, שכבר נשק לתשעים. יומיים לפני חג השבועות תשס"ט החמיר מצבו והוא אושפז במרכז הרפואי סאניברוק שבטורונטו.

ר' פינחס פיינשטאט, תושב טורונטו, היה חסיד גור נלהב, שכל חייו חי חיי קדושה וחסידות בלי פשרות. למרות גילו המתקדם, מוחו היה צלול וערני כשל אדם צעיר.

ידידו הטוב, הסופר הרב משה יעקב קנר, אף הוא חסיד גור, נסע אליו כדי להביא לו את הטלית והתפילין שלו ולסייע לו להתפלל.

"כמה נורא", נאנח ר' פינחס באוזני ידידו, "קרוב ובא חג השבועות, ואיפה אני? במרכז הרפואי, בין לא יהודים, במקום להיות בבית הכנסת ולשמוע את עשרת הדיברות".

הרב קנר הביט בו בעצב. בלבו הסכים עמו, ובכל זאת ניסה לעודדו: "איננו יכולים לדעת איזו טובה עלולה לצאת משהייתך כאן", אמר והתכוון לשיפור הרפואי שבעזרת ה' יתחולל. אלא שמן השמים פירשו את הדברים בכיוון אחר.

לצידו של ר' פינחס שכב עוד חולה. הרב קנר סקר אותו במבט שטחי. הלה היה קשיש, בעל שער שיבה. בתחילה סבר שהאיש איננו יהודי. גם מספרם המועט של היהודים באוכלוסייה המקומית תמך בהשערה הזאת.

כאשר ר' פינחס החל לכרוך את רצועות התפילין על ידו, הביט בו החולה השני בענין רב. לתדהמת השניים פצה את פיו ואמר ביידיש: "גם אני יהודי. שמי מאיר

תשובתו, גם אם נאמרה בכבוד, נשמעה נחרצת למדיי. אלא שר' פינחס חשב אחרת. לפתע התנער ממיטתו, כאילו נמסכו בגופו הרצוץ כוחות מחודשים, והוא קרא בלהט אל שכנו: "מאיר מענדל, יש לך עכשיו הזדמנות! עליך לתפוס את המציאה שהתגלגלה לידך!".

מאיר מענדל עדיין עמד בסירובו, אך ר' פינחס לא התכוון לוותר. הוא פנה אל הרב קנר: "משה, אם תצליח לשכנע אותו שיניח תפילין, המלאכים בשמים יצאו בריקוד של שמחה! אנחנו עומדים יומיים לפני מתן תורה. נו, שכנע אותו".

הרב חכך בדעתו כיצד לשכנע את היהודי ואז נצנץ במוחו רעיון. הוא גחן לעבר מאיר מענדל ולחש על אוזנו, כדי שר' פינחס לא ישמע: "לידך שוכב יהודי חולה ומלומד בסבל. מצבו הבריאותי אינו משופר, וגם מצב רוחו ירוד. אתה יכול לתרום לשיפור מצב רוחו וממילא גם לבריאותו. אנא, הנח תפילין ולו בעבור שכנך".

מאיר מענדל הסכים. ידו הימנית הפשילה ברעד את שרוול ידו השמאלית, והיה ניכר שזה בא מהתרגשות ולא מחולשה. ברגעים הבאים שרתה דומייה בחדר. מאיר מענדל כרך את רצועות התפילין על ידו, ולאחר מכן הניח את התפילין של ראש. הוא הניח את ידו הימנית על עינו וקרא: "שמע ישראל...".

באותו רגע הזדעזע גופו של מאיר מענדל, והוא פרץ בבכי נסער. הדמעות ניגרו מעינו ללא הפוגות. נראה שהוא עובר טלטלה רגשית עזה. "אינך יודע מה עשית לי", התייפח. "החזרת אותי באחת אל ימי ילדותי, אל הבית שלי... הכול חזר אליי. אבא, אימא... הרבי הקדוש מאוסטרובצה... התפילין שהניח לי!..."

דקות ארוכות געה בבכי בלתי נשלט ולא הצליח להירגע. "אני מודה לך", אמר לאחר זמן, ונשא לעבר השניים מבט של הכרת תודה – "גמלתם עמי חסד!". עינו ברקו עתה באור חדש.

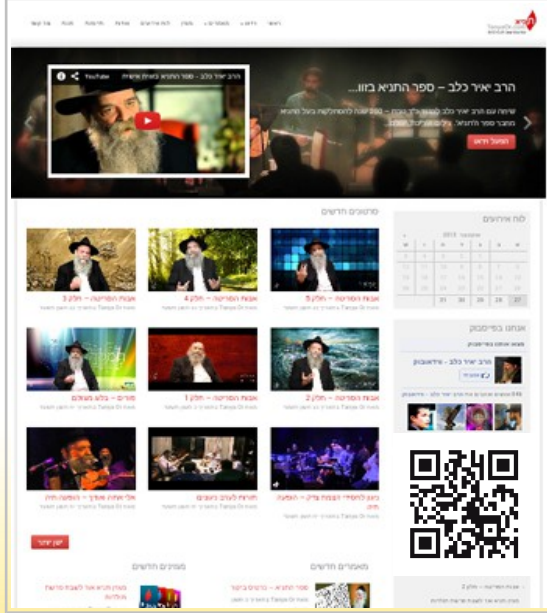
(על-פי סיפורו של הרב קנר ב'המודיע')

מאיר מענדל עדיין עמד בסירובו, אך ר' פינחס לא התכוון לוותר. הוא פנה אל הרב קנר: "משה, אם תצליח לשכנע אותו שיניח תפילין, המלאכים בשמים יצאו בריקוד של שמחה! אנחנו עומדים יומיים לפני מתן תורה. נו, שכנע אותו".

הרב חכך בדעתו כיצד לשכנע את היהודי ואז נצנץ במוחו רעיון. הוא גחן לעבר מאיר מענדל ולחש על אוזנו, כדי שר' פינחס לא ישמע: "לידך שוכב יהודי חולה ומלומד בסבל. מצבו הבריאותי אינו משופר, וגם מצב רוחו ירוד. אתה יכול לתרום לשיפור מצב רוחו וממילא גם לבריאותו. אנא, הנח תפילין ולו בעבור שכנך".

מאיר מענדל הסכים. ידו הימנית הפשילה ברעד את שרוול ידו השמאלית, והיה ניכר שזה בא מהתרגשות ולא מחולשה. ברגעים הבאים שרתה דומייה בחדר. מאיר מענדל כרך את רצועות התפילין על ידו, ולאחר מכן הניח את התפילין של ראש. הוא הניח את ידו הימנית על עינו וקרא: "שמע ישראל...".

מתוך העלון השבועי שיחת השבוע

התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
www.tanyaor.com

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תצוה

ישראל – שבט לכל אבן. בנוסף, חרוטים על האבנים אותיות היוצרות יחדיו את המילים – ”אברהם, יצחק, יעקב, שבטי ישראל”. את החושן נושא הכהן הגדול על חזהו מעל האפוד, והוא תלוי באמצעות שתי שרשראות זהב קצרות המשתלשלות מן האפוד ונאחזות בשתי טבעות זהב המחוברות בחלקו העליון של החושן. מתחת לאבני החושן, בחלק מקופל של האריג, משולבות שתי טבעות, אחת בכל צד, לתוכן תחובות פתילי תכלת המשמשות לחגירת החושן אל גופו של הכהן כדי שלא יתנדנד בזמן הליכתו. בין קפלי אריג החושן תפור קלף ועליו השם המפורש. החושן ישמש כ”אורים ותומים”. כלומר, כל אימת שהכהן הגדול יידרש לשאלות מהותיות הקשורות לציבור, אזי יבהיקו אותיות החושן ויגלו את התשובה השמימית.

המעיל: על גבי כותנתו לובש הכהן הגדול מעיל, ארוג כולו מחוטי צמר בצבע תכלת. בתחתית המעיל קשורים שבעים ושניים פעמונים המצלצלים בזמן תנועת הכהן בבואו לעבודתו בקודש ובצאתו.

הציץ: על מצחו של הכהן הגדול מונח טס של זהב, עליו כתובות באותיות בולטות המילים ”קודש לה” (בצורת הכתיבה של השם המפורש). הטס מחובר בשני חוטי תכלת המקיפים את ראשו ונקשרים מעל עורפו. חוט תכלת נוסף מושחל בחלקו העליון של הציץ באמצעו, ונמשך מעל ראשו ומעל מצנפתו של הכהן הגדול לאחוריו, כשהוא נקשר לאחור עם שני פתילי הרוחב.

פרשת תצוה באה כהמשך לפרשת תרומה שלפניה. בפרשת תרומה מובא הציווי אודות הקמת המשכן ותיאור כל פרטי הקמתו, ואילו פרשתנו עוסקת בציווי אודות בגדי הכהנים, וכן תיאור כמה מהקרבת ופריטים נוספים במשכן.

שמן זית זך למנורת מאור

ה' מצוה על הכנת שמן זית זך למנורת המשכן. נרות המנורה ידלקו בשמן זה בכל יום. בשעת הטבת נרות המנורה על ידי אהרן לעת ערב, עליו לצקת בהם כמות שמן מספקת לבעירתם עד הבוקר.

שמונת בגדי הכהן הגדול

הכנת בגדי כהונה מיוחדים לכהנים. לאהרן הכהן הגדול שמונה בגדים: אפוד, חושן, מעיל, ציץ, כתונת, מצנפת, אבנט ומכנסיים. לבניו – נדב ואביהוא, אלעזר ואיתמר, המשרתים ככהנים במשכן (כהן רגיל – כהן הדיוט) ארבעה בגדים בלבד: כתונת, מגבעת, אבנט ומכנסיים.

האפוד: הוא כמין סינר שלובש הכהן מאחוריו, מגובה החזה ועד לעקבי רגליו. מחלקו העליון של האפוד יוצאים שני זוגות רצועות. זוג אחד מקיף את גופו של הכהן ונחגר מלפניו, וזוג שני כמין כתפיות העוברות מעל צווארו. על כתפיות אלו, מעל גובה החזה מוצמדות שתי אבני השוהם עליהן חרוטים שמות שבטי ישראל, ששה שמות על כל אבן.

החושן: על גבי בד, ארוג מחמשה מיני חוטים, משובצות שניים עשר אבנים יקרות ועליהן חרוטים שמות שבטי

בבגדי הכהונה ועל ראשם וכן על המזבח יוצק שמן מיוחד הנקרא 'שמן המשחה'. לאחר ההכנות האמורות מקודשים הכהנים והמזבח ומזומנים לעבודתם בקודש.

לאחר ההכנות האמורות, מבטיח ה', תשרה השכינה במשכן, וממנו תתפשט ותשכון על כל מחנות בני ישראל.

קרבן התמיד

על גבי המזבח החיצון יוקרבו מידי יום שני קרבנות. האחד בבוקר עם תחילת העבודה, והשני עם סיומה בין הערביים. עם הקרבת הקרבנות, שיכללו כבש בן שנה ומנחת סולת מעורבת בשמן, ינוסח גם יין על המזבח.

מזבח הקטורת שבהיכל

מלבד מזבח העולה שבחצר המשכן המיועד להקרבת הקרבנות, יהיה בתוך ההיכל מזבח קטן יותר המיועד להקטרת הקטורת.

מזבח הקטורת, עשוי עצי שיטים ומצופה זהב טהור, שטחו רבוע – אמה על אמה (כחצי מטר על חצי מטר) וגובהו שתי אמות (כמטר אחד). על גביו זר ומתחתיו ארבע טבעות זהב בארבע פינותיו, בהן יוכנסו הבדים (מוטות) לנשיאתו בעת מסעות בני ישראל.

על גבי מזבח זה, בסמוך לעריכת הנרות והדלקתם במנורה, יקטיר הכהן קטורת העשויה משחיקת עשבים שונים, פעמיים בכל יום בוקר וערב. על מזבח זה יותז אחת בשנה, ביום הכיפורים, דם של פר ושעיר, לכפר על חטאיהם של בני ישראל.

הכתונת: עשויה כולה פשתן, ארוגה משבצות משבצות וסגורה מכל עבריה, כך שניתן ללבושה רק דרך בית הצוואר. את הכתונת לובש הכהן על גופו, חוגר אותה באבנט, ועליה לובש הכהן הגדול את המעיל ואת האפוד.

המצנפת/מגבעת: הכהן הגדול חובש על ראשו מצנפת עשויה פשתן. המצנפת כמין פס ארוך, אורכה שש עשרה אמה (כשמונה מטרים), והכהן מסובבה סביב ראשו עד שמתקבלת צורת מצנפת. גם לכהן ההדיוט כובע דומה, אלא שהוא מקיף בו את ראשו בצורת מגבעת.

האבנט: אף הוא פס ארוך אך דק מן המצנפת. אורכו שלושים ושתיים אמה (כששה עשר מטרים) והוא ארוג מארבע מינים שונים: פשתן, תכלת, ארגמן ותולעת שני. הכהן חוגר אותו על גבי הכתונת כשהוא מסובבו שוב ושוב סביב גופו עד תום כל אורכו.

המכנסיים: ארוגות גם הן מחוטי פשתן. הכהן לובש את המכנסיים לכיסוי ערוותו עד למעלה מטבורו, קרוב ללב, ולמטה עד ברכיו.

הכנת הכהנים והמזבח לקדשם לעבודתם

אהרן ובניו הכהנים בני שבט לוי, הם שנבחרו על ידי הקב"ה לשרת במשכן. גם אחר כך, בבית המקדש שייבנה בארץ המובטחת, יהיו הכהנים (צאצאי אהרן) המשרתים בעבודת הקודש.

ה' מצוה להכין את הכהנים ואת המזבח ולקדשם לעבודתם. במהלך שבעה ימים מיום הקמת המשכן יוקרבו על המזבח קרבנות ומנחות מיוחדים, הכהנים יולבשו

**עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!**

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

המזבח נשאר טהור לעולם

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

המזבח מסמל את עצם הנשמה שבכל יהודי, את הנקודה היהודית שבו, שאינה מאבדת את טהרתה לעולם.

נקודת היהדות

קורה לעיתים ש'כלים' אלה 'נטמאים'. כשיהודי משתמש בשכלו, ברגשותיו ובשאר כוחותיו לדברים שאינם רצויים, הוא 'מטמא' אותם. זהו החטא המרחיקו מאור הקדושה. כדי לחזור ולהיות 'משכן' לה', עליו לעשות תשובה שמטהרת מחדש את 'כלי המשכן' שלו.

אך יש 'כלי' אחד שאינו יכול להיטמא – המזבח. המזבח הוא עיקרו של המשכן והוא מבטא את ההתמסרות המוחלטת לקב"ה ואת כיליון הישות העצמית באש האהבה לה'. כאן, בנקודה זו, אין הטומאה שולטת!

המזבח מסמל את עצם הנשמה שבכל יהודי, את הנקודה היהודית שבו, שאינה מאבדת את טהרתה לעולם. נקודת היהדות אינה מושפעת מהתנהגותו של האדם, ממעשיו ומאורח מחשבתו. בנקודה פנימית זו הוא נשאר תמיד קשור אל ה' ואינו רוצה ואינו יכול להיפרד מיהדותו.

עוני ועושר

אין זה משנה איזה ציפוי יש ל'מזבח' זה, ציפוי של נחשת או של זהב. 'נחשת' ו'זהב' מסמלים את שני הגורמים הכלליים שיוצרים ניסיון בעבודת ה' – עוני ('נחשת') ועושר ('זהב'). אדם עלול לעבור על רצון ה' בגלל פיתויי העושר או בגלל קשיי העוני. אבל כל זה הוא רק בחיצוניות הנפש. בפנימיותו של היהודי, בעצם נשמתו, הוא נשאר קשור עם ה'.

ומבטיחה התורה, שבכח תוקפה של הפנימיות, היא תגבר בסופו של דבר על החיצוניות, שאף היא תיטהר, ומתוך תשובה אמיתית יהיו ה'משכן' וכל 'כליו' זכים וטהורים.

"ועשית מזבח מקטר קטרת" (שמות ל,א)

לאחר שבפרשת תרומה, שקראנו בשבוע שעבר, ציוונו הקב"ה לעשות במשכן את מזבח הנחשת, שעליו הוקרבו הקרבנות, מצוה אותנו התורה בסיום פרשת תצוה לעשות מזבח נוסף, מזבח זהב, שיעמוד בתוך ההיכל ועליו תוקטר הקטורת.

שני המזבחות הללו שונים משאר כלי המשכן בכך שהם אינם מקבלים טומאה (כפי שאומרת ומנמקת המשנה). כלי המשכן האחרים יכולים להיטמא, אולם המזבחות, בעצם מהותם, אינם יכולים להיטמא לעולם.

ה"משכן" הפרטי

התורה היא אין סופית ויש בה מעמקים רבים. גם הלכה זו, שהמזבח אינו מקבל טומאה, ניתנת להתפרש בצורה מעמיקה יותר, כשהיא רומזת לנשמתו של כל אדם מישראל.

ידוע, שהציווי לבנות משכן לה', מלבד היותו ציווי כללי לכל עם ישראל, יש בו גם פנייה לכל יהודי ויהודי 'להקים משכן' בלבנו. יהודי נקרא לעשות מעצמו 'משכן', שבו ישרה ויתגלה אור ה'.

כשם שבמשכן הכללי יש כלי קודש רבים, שבאמצעותם מתבצעת השראת השכינה, גם ב'משכן' הפרטי, באדם, יש 'כלים' שבהם הוא עובד את ה'. אלה המוח, הלב, הפה, הידיים, הרגליים וכו'.

יהודי נדרש להפעיל את מחו בלימוד התורה; למלא את לבו אהבת ה' ויראת ה'; לדבר דברי תורה ותפילה בפיו; לקיים מצוות בידיו; ללכת ברגליו לדבר מצוה; וכך הלאה. כאשר הוא משתמש באיבריו לעבודת ה', הוא עושה את עצמו 'משכן' לקב"ה.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי לקוטי שיחות כרך ג')

להתגבר על ה'נחש' ולגלות את 'משיח'

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

אורים ותומים

אחד מבגדי הכהנה של הכהן הגדול היה החושן, שהכהן הגדול היה לובש על חזהו. בחושן היו קבועות שתיים עשרה אבני חן, שעליהן שמות שנים עשר שבטי ישראל. אולם החושן לא היה בגד מפואר בלבד. בתוך כפליו היה מונח השם המפורש של הקב"ה. בני ישראל היו שואלים שאלות ומקבלים תשובות על ידי שאותיות באבני החושן היו מוארות.

זהו ה'אורים ותומים', כפי שמצוה התורה בפרשתנו: "ונתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים". ה'אורים ותומים' הוא "כתב שם המפורש שהיה נותנו בתוך כפלי החושן, שעל ידו הוא מאיר את דבריו ומתמם את דבריו" (כדברי רש"י). על שם זה הוא גם נקרא 'חושן המשפט', שכן על ידו ביררו בני ישראל את המשפט.

איך אפשר בלעדיו

מצב זה התקיים עד חורבן בית המקדש הראשון. לאחר מכן, בבית המקדש השני, לא היה בחושן השם המפורש, וכך לא היו ה'אורים ותומים'. הכהן הגדול לבש את החושן, אולם בלא השם המפורש ובלא הסגולה הפלאית של 'אורים ותומים'.

נשאלת כאן השאלה, איך היה אפשר ללבוש את החושן בלא מרכיב חשוב כל כך של ה'אורים ותומים'? הלוא כל פרט בבגדי הכהן הגדול הוא פרט חיוני, שבלעדיו אי אפשר; וכאן מוותרים על ליו ונשמתו של החושן – ה'אורים ותומים'!?

ענין לעצמו

הדבר מובהר מתוך עיון בפרטי הציווי בענין החושן. התורה מפרטת את כל הפרטים של החושן, בלי להזכיר את ה'אורים ותומים'. לאחר מכן היא אומרת: "ונשא אהרון את שמות בני ישראל... לזיכרון לפני ה' תמיד". בכך נגמר תיאור מרכיביו של החושן עצמו.

לאחר מכן בא ענין נוסף: "ונתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים... ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו". זה ענין נפרד – סגולת ה'משפט' שהיתה בחושן, שעל ידה היו יכולים לשאול שאלות ולקבל תשובות. ומכיון שזה ענין בפני עצמו, אין היעדרו מעכב ומונע מללבוש את החושן.

להוציא מן ההעלם

נמצא שגם בבית השני היה החושן עצמו בשלימותו, ומה שהיה חסר הוא ענין ה'משפט' – פעולתו של החושן בעולם. מצב דומה שורר גם בזמן הגלות. חז"ל אומרים ש'חשן' אותיות 'נחש'. מצד שני מובא ש'חשן' בגימטריה 'משיח'.

זהו בעצם מצב הגלות: הגלות באה בגלל ה'נחש', הרומז לחטאים ולעוונות. ההיבט של 'משיח', שיש ב'חשן', שרוי כרגע בהעלם ומה שרואים בגלוי הוא ה'נחש'. אולם גם אז קיים ענין ה'משיח', ותפקידנו לגלות את ההיבט הזה ולהוציאו ממצב ההעלם שלו, עד שיהיה בבחינת 'חשן משפט' – שתתגלה פעולתו בעולם.

(מעובד מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'לקוטי שיחות' כרך י"א)

חסידות על הפרשה תצוה

(ה'בהמה' שבקרבו) עולה אל הקדושה. כאן די במידה מסוימת של התקרבות (אדם לא מצווה להיות מלאך...). אבל הקטורת ענינה התקשרות (על דרך מאמר רבי שמעון בר יוחאי "בחד קטירא אתקטירנא" - בקשר אחד אני קשור) והתאחדות של עצם הנשמה עם הקב"ה - דרגה שהיא סיום ושלמות עבודת המשכן, ולכן נאמרה פרשה זו, בסוף כל ענין המשכן וכליו.

(ה'תוועדויות' תנש"א כרך ב')

התבוננות של בקר והתבוננות של ערב

את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים (כט,לט)

חסידים ראשונים הסבירו את שני ה'תמידים' (קרבנות ה'תמיד' - שהקריבו בכל יום על המזבח) בעבודת האדם לקונו. וכך אמרו:

ה'תמיד' של שחר הוא - "שיוויתי ה' לנגדי תמיד"; וה'תמיד' של בין הערבים הוא - "וחטאתי נגדי תמיד"... כלומר, תחילת עבודת האדם בבקר היא לזכור שהוא עומד לפני ה' ("שיוויתי ה' לנגדי תמיד"), וממילא יקום בזריזות לעבודת הבורא (כאמור ב'שולחן ערוך' בתחילתו); ועבודת הלילה היא קריאת שמע שעל המיטה, שאז על האדם לעשות חשבון צדק על מעשיו במשך היום אשר לא היו כדבעי (כראוי) - "וחטאתי נגדי תמיד".

(מעובד מתוך 'ספר המאמרים' תש"י, עמ' 114)

להאיר את העולם ע"י כחו של משה ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך (כז,כ)

הדלקת המנורה במשכן ובבית המקדש מבטאת את כללות עבודת ה' - להדליק את "נר ה' נשמת אדם" על ידי "נר מצוה ותורה אור". כאשר הנשמה תאיר באורה האמיתי, גם הגוף יאיר, ובסופו של דבר יהיה אור בכל העולם.

הכח לזה בא ממשה רבנו - "ואתה תצוה". כאשר עצמיותו של משה ("אתה") מתחברת ("תצוה" מלשון צוותא וחיבור) עם בני ישראל, ביכולתם לעשות מדבר גשמי, דוגמת שמן זית, אור רוחני.

ומאחר שבכל יהודי יש ניצוץ של משה רבנו, מורה הכתוב לכל אחד ואחד מישראל 'לצוות', היינו לקשר ולחבר, עוד ועוד מבני ישראל, שגם הם 'ייקחו' דברים גשמיים וביאו אותם 'אליך', אל הקדושה.

(ה'תוועדויות' תנש"א כרך ב')

סיום ושלמות עבודת המשכן ועשית מזבח מקטר קטורת (ל,א)

למה נאמרה פרשת מזבח הפנימי בסוף פרשת תצוה ולא עם שאר כלי המשכן ובכללם המזבח החיצון, בפרשה הקודמת?

כי יש הבדל מהותי בין עבודת ה' במשכן בכלל והקרבת הקרבנות במזבח החיצון במיוחד, ובין הקטרת הקטורת במזבח הפנימי:

התוכן הפנימי של מעשה הקרבנות הוא התקרבות היהודי אל הקב"ה, התקרבות שבה נפשו הבהמית

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עזרה ראשונה לנפש

סדר התנ"ך

שבת שלום!!!

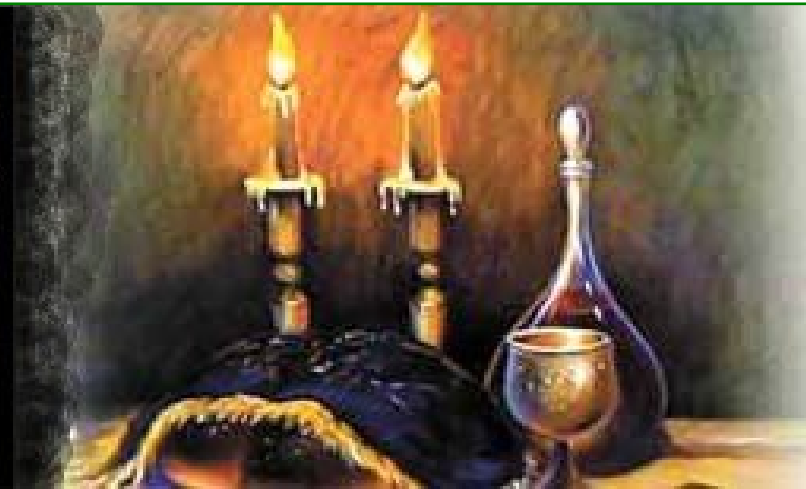
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל 7)
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:06	16:53	י-ם
18:08	17:08	ת"א
18:07	16:58	חיפה
18:09	17:11	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון